

Standard zanimanja		
1 Osnovne karakteristike		
1.2 Prijedlog naziva standarda zanimanja	Elektroinstalater	
1.3 Naziv postojećeg standarda zanimanja (ako postoji)	//	
1.4 Šifra/šifre zanimanja prema Klasifikaciji zanimanja ¹	7411 – Elektroinstalater 7411.004 – Elektroinstalater 71370 - Elektroinstalater	
1.5 Nivo potrebnih kvalifikacija ²	Stepen stručne spreme	ISCED nivo
	SSS, III stepen	3C
2 Opis zanimanja		
Elektroinstalater postavlja, ispituje, pušta u pogon i održava niskonaponske električne instalacije i postrojenja, uključujući rasvjetne, antenske, komunikacione sisteme i sisteme obnovljivih izvora energije, te zaštitne instalacije od prenapona i udara munje. Radi u stambenim, poslovnim i industrijskim objektima, koristeći ručni i električni alat te mjernu opremu za ugradnju, ispitivanje i popravku električnih uređaja i instalacija. Posao zahtijeva preciznost, odgovornost, sposobnost timskog rada i poštivanje propisa o sigurnosti i zaštiti okoliša.		
2.1 Grupe poslova	Ključni poslovi (dužnosti)	Sposobnost
2.1.1. Analiza, planiranje i organizacija rada	2.1.1.1. Analiza projektne dokumentacije i tehničkih shema	Tumači tehničku dokumentaciju i projektne zahtjeve, prepoznaje ključne elemente zadatka.
	2.1.1.2. Planiranje i organizovanje radnih aktivnosti	Planira i organizuje radne aktivnosti prema rokovima, prioritetima i raspoloživim resursima.
	2.1.1.3. Procjena potrebnih resursa za izvođenje radova	Procjenjuje tehničke uslove i potrebne resurse (materijal, alat, oprema) za izvođenje radova.
	2.1.1.4. Saradnja sa rukovodiocima i tehničkim osobljem	Organizuje i raspoređuje radne zadatke manjih timova u skladu s planom radova.
	2.1.1.5. Učestvovanje u operativnom odlučivanju tokom izvođenja radova i planu rasporeda radnika	Koordinira i komunicira aktivnosti sa nadređenima,

¹ Klasifikacija zanimanja KZBiH-08, Klasifikacija zanimanja u Federaciji BiH.

² Budući da je Okvir kvalifikacija u Bosni i Hercegovini još uvijek u fazi nacrtanja, u ovom dokumentu se, u svrhu terminološke i konceptualne dosljednosti, pozivamo na Odluku o usvajanju osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini, usvojenju od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, br. 31/11).

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

		tehničkim osobljem i članovima tima. Učestvuje u donošenju operativnih odluka tokom izvođenja radova u skladu sa standardima struke. Prati realizaciju radova i provjerava usklađenost sa tehničkom dokumentacijom i rokovima. Dokumentuje realizovane aktivnosti, evidentira zapažanja i predlaže poboljšanja.
2.1.2. Priprema rada/radnog mjesta	2.1.2.1. Priprema radnog mjesta, alata, materijala, opreme i dokumentacije potrebne za izvođenje elektroinstalaterskih radova. 2.1.2.2. Provjera tehničke dokumentacije (nacrte, radne i putne naloge, dnevnike, specifikacije materijala). 2.1.2.3. Osiguravanje uslove za rad i provjerava sigurnost radnog prostora prije početka radova. 2.1.2.4. Provjera ispravnost alata, opreme, instrumenata i vozila za rad. 2.1.2.5. Provjera lične zaštitne opreme. 2.1.2.6. Upotreba lične zaštitne opreme u skladu sa standardima. 2.1.2.7. Priprema radnog mjesta na terenu ili u radionici u skladu s planom rada i zahtjevima posla.	Analizira tehničku dokumentaciju i specifikaciju materijala (nacrte, radne i putne naloge, dnevnike i specifikacije materijala). Priprema radno mjesto, alat, opremu i ličnu zaštitnu odjeću i obuću (ručni, električni, mjerni i specijalni alati, kaciga, naočale, rukavice, zaštitna odjeća i obuća, reflektivni prsluk, maska/respirator). Odabire potrebni materijal prema specifikacijama posla. Provjerava ispravnosti alata, opreme, uređaja i lične zaštitne odjeće i obuće prije upotrebe. Provjera sigurnosti radnog prostora (skriveno instalacije, stabilnost, ventilacija). Organizuje i raspoređuje alat, materijal i opremu na radnom mjestu. Evidentira i prijavljuje tehničke potrebe i nepravilnosti nadležnim osobama.

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

	2.1.2.8. Organizovanje i raspored alata, materijala i opreme na radnom mjestu.	
2.1.3. Operativni poslovi	2.1.3.1. Priprema gradilišta i radnog prostora za izvođenje elektroinstalaterskih radova. 2.1.3.2. Polaganje i povezivanje kablova te montaža elektroinstalacijske opreme, uključujući postavljanje zaštitnih vodiča. 2.1.3.3. Izrada podžbuknih i nadžbuknih instalacija, uključujući kanale, kutije i razdjelne ormare. 2.1.3.4. Priprema i rukovanje materijalom i atestiranim alatima za izvođenje radova. 2.1.3.5. Održavanje i popravka postojećih elektroinstalacija i mašina. 2.1.3.6. Izvođenje ispitivanja instalacija radi provjere ispravnosti i sigurnosti. 2.1.3.7. Izvođenje radova na rasvjeti, gromobranskoj zaštiti i dodatnim potrošačima. 2.1.3.8. Saradnja sa kolegama, nadređenima i klijentima u toku izvođenja radova.	Priprema radni prostor i površine u skladu s projektnom i tehničkom dokumentacijom. Tumači tehničku i projektnu dokumentaciju te izvodi elektroinstalaterske radove prema radnim nalogima. Izvodi razmjeravanje, polaganje, povezivanje i označavanje elektroinstalacijskih vodova. Izvodi ugradnju instalacijskih cijevi, kanala i vodova u podžbuknoj i nadžbuknoj izvedbi. Izvodi montažu i povezivanje instalacijskih kutija i razdjelnih ormara. Izvodi izradu i povezivanje zaštitnih vodiča i uzemljenja. Koristi i skladišti materijal, alat i opremu u skladu sa standardima struke i sigurnosnim propisima. Provjerava funkcionalnost, ispravnost i sigurnost izvedenih elektroinstalacija. Izvodi popravke i održavanje postojećih elektroinstalacija prema potrebi. Primjenjuje principe energetske efikasnosti i racionalnog korištenja energije tokom izvođenja radova. Učestvuje u izvođenju elektroinstalacija povezanih sa sistemima obnovljivih izvora energije (npr. fotonaponski

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

		sistemi), u skladu s tehničkim uputama. Koristi ličnu zaštitnu opremu u skladu s važećim standardima i propisima zaštite na radu. Poštuje tehničke i ekološke standarde tokom izvođenja elektroinstalaterskih poslova.
2.1.4. Komerrijalni poslovi	2.1.4.1. Komunikacija sa klijentima, korisnicima, nadzorom i projektantima, radi koordinacije i objašnjenja radova. 2.1.4.2. Izrada i dostavljanje ponuda i administrativne dokumentacije. 2.1.4.3. Vođenje evidencije radnih naloga i praćenje realizacije poslova. 2.1.4.4. Vođenje osnovnih računovodstvenih i poslovnih knjiga (povremeno). 2.1.4.5. Organizacija finansijskih i nabavnih poslova, uključujući plaćanja dobavljačima.	Održava kontakt sa klijentima putem sastanaka, telefona ili elektronske pošte. Pruža objašnjenja o načinu izvođenja radova i potrebnim koracima tokom izvršavanja usluge. Priprema i izdaje ponude, radne naloge i račune. Vodi poslovne knjige i evidencije o pruženim uslugama i materijalima. Koristi osnovne računarske programe za vođenje dokumentacije i pripremu ponuda. Koordinira aktivnosti sa rukovodiocem radova ili nadređenim u situacijama kada je potrebno posredovanje ili odobrenje.
2.1.5. Administrativni poslovi	2.1.5.1. Evidencija korištenja materijala, alata, vozila i radnog vremena. 2.1.5.2. Priprema izvještaja o obavljenim radovima i troškovnika. 2.1.5.3. Korištenje softverskih alata i aplikacija za arhivu, analizu i praćenje poslovanja (povremeno).	Vodi evidenciju radnih naloga, putnih naloga i građevinskih dnevnika. Vodi evidenciju utroška materijala, alata, vozila i radnog vremena. Priprema izvještaje o obavljenim radovima i troškovnika.

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

	2.1.5.4. Praćenje naplate i izdavanje računa u skladu s internim procedurama firme (povremeno). 2.1.5.5. Uključivanje u administrativne aktivnosti vezane za marketing, komunikaciju s klijentima i dobavljačima, te praćenje državnih poticaja i projekata (povremeno).	Primjenjuje softverske alate i aplikacije za arhiviranje, analizu i praćenje poslovanja. Prati naplatu i priprema dokumentaciju za izdavanje računa u skladu s procedurama. Vodi administrativne aktivnosti povezane sa marketingom, komunikacijom s klijentima i praćenjem poticaja.
2.1.6. Poslovi rukovođenja	2.1.6.1. Vođenje i koordinacija tima elektroinstalatera i pomoćnog osoblja. 2.1.6.2. Raspodjela zadataka i definisanje odgovornosti unutar tima. 2.1.6.3. Praćenje izvršenja radnih zadataka i nadzor nad kvalitetom izvedenih radova. 2.1.6.4. Procjena kompetencija i sposobnosti članova tima za obavljanje određenih zadataka. 2.1.6.5. Održavanje komunikacije i koordinacije između tima, rukovodstva i klijenata.	Raspoređuje rad tima prema projektnim zahtjevima. Organizuje aktivnosti članova tima. Dodjeljuje zadatke i odgovornosti u skladu sa sposobnostima radnika. Nadgleda kvalitet izvedenih radova. Kontroliše pravovremenost izvršenja radova. Vrši koordinaciju aktivnosti tima s rukovodiocima i nadzorom. Komunicira s rukovodiocima i nadzornim službama. Pružna stručne smjernice članu tima i podršku tokom izvođenja radova. Rješava manje tehničke i organizacione problema u timu. Prati napredak i učinak članova tima. Osigurava poštivanje procedura i radnih standarda.
2.1.7. Nadzor rada	2.1.7.1. Praćenje i kontrola izvođenja elektroinstalaterskih radova.	Prati i provjerava izvođenje elektroinstalaterskih radova u skladu s projektnom

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

	2.1.7.2. Provjera kvaliteta, ispravnosti i usklađenosti radova s projektnom dokumentacijom i normativima. 2.1.7.3. Ispitivanje ugrađenih instalacija prije predaje gradilištu ili drugim strukama. 2.1.7.4. Identifikacija nedostataka i iniciranje korektivnih aktivnosti. 2.1.7.5. Koordinacija nadzora s rukovodiocima, inženjerima i nadzornim organima.	dokumentacijom, radnim nalogima i planom izvođenja. Provjerava kvalitet, tehničku ispravnost i usklađenost izvedenih radova s važećim normativima, standardima i propisima. Tumači projektnu i tehničku dokumentaciju radi pravilnog nadzora nad izvođenjem elektroinstalaterskih radova. Izvodi ispitivanja ugrađenih elektroinstalacija i električne opreme prije predaje radova investitoru, gradilištu ili drugim strukama. Prepoznaje tehničke nedostatke, greške u izvedbi i odstupanja od projektnih rješenja. Predlaže i inicira korektivne aktivnosti radi otklanjanja uočenih nepravilnosti i poboljšanja kvaliteta radova. Koordinira aktivnosti nadzora s rukovodiocima radova, inženjerima i nadzornim organima. Komunicira rezultate nadzora, uočene nedostatke i preporuke relevantnim učesnicima u procesu izvođenja radova. Dokumentuje nalaze nadzora, rezultate ispitivanja i sprovedene korektivne mjere u skladu s procedurama. Osigurava da se elektroinstalaterski radovi izvode u skladu s propisima zaštite na radu i sigurnosnim procedurama.

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

		Poštuje profesionalne, tehničke i etičke standarde u procesu nadzora rada. Sarađuje s ostalim strukama i učesnicima na gradilištu radi usklađenog i sigurnog izvođenja radova.
2.1.8. Osiguranje kvaliteta	2.1.8.1. Pridržavanje tehničkih, sigurnosnih i strukovnih standarda (EN, ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001) pri izvođenju radova. 2.1.8.2. Kontrola kvalitete izvedenih radova, ugrađene opreme i materijala. 2.1.8.3. Samoprocjenjivanje i kritičko posmatranje vlastitog rada radi unapređenja procesa. 2.1.8.4. Dokumentovanje i ispitivanje izvedenih instalacija prema procedurama. 2.1.8.5. Izdavanje garancija za izvedene radove i ugrađeni materijal. 2.1.8.6. Praćenje inovacija, trendova u proizvodnji materijala i alata te uvođenje poboljšanja.	Poštuje tehničke, sigurnosne i strukovne standarde (EN, ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001) prilikom izvođenja elektroinstalaterskih radova. Primjenjuje propisane procedure osiguranja kvaliteta u procesu izvođenja, kontrole i završetka elektroinstalaterskih radova. Provjerava kvalitet izvedenih elektroinstalacija, ugrađene opreme i korištenih materijala u skladu s tehničkim zahtjevima i standardima. Izvodi ispitivanja i funkcionalne provjere elektroinstalacija prema važećim procedurama i tehničkoj dokumentaciji. Dokumentuje rezultate kontrole kvaliteta, ispitivanja i pregleda izvedenih instalacija. Objašnjava uočena odstupanja od standarda i tehničkih zahtjeva te predlaže korektivne mjere za njihovo otklanjanje. Prepoznaje nedostatke u vlastitom radu i primjenjuje samoprocjenjivanje radi unapređenja kvaliteta i efikasnosti procesa rada. Prati inovacije i trendove u razvoju materijala, opreme i alata te predlaže njihovu

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

		primjenu u cilju unapređenja kvaliteta rada. Učestvuje u internim provjerama, kontrolama i aktivnostima unapređenja sistema kvaliteta.
2.1.9. Održavanje i otklanjanje kvarova/popravljanje	2.1.9.1. Redovno, vanredno i preventivno održavanje i servisiranje elektroinstalacija i električne opreme. 2.1.9.2. Otklanjanje kvarova na elektroinstalacijama, razvodnim ormarima, automatskim osiguračima, diferencijalnim sklopkama i rasvjetnim sistemima. 2.1.9.3. Provjera usklađenosti instalacija s jednopolnim shemama i tehničkom dokumentacijom. 2.1.9.4. Osiguravanje poštivanja garantnih rokova i tehničkih standarda. 2.1.9.5. Primjena sigurnosnih procedura i pravila zaštite na radu prilikom intervencija.	Organizuje radne aktivnosti održavanja i popravki elektroinstalacija u skladu s radnim nalogom, prioritetima i raspoloživim resursima. Primjenjuje propisane tehničke standarde, garantne uslove i važeće norme prilikom održavanja i servisiranja elektroinstalacija. Provjerava ispravnost elektroinstalacija, razvodnih ormara, zaštitnih uređaja (automatski osigurači, diferencijalne sklopke) i rasvjetnih sistema. Izvodi redovno održavanje, servisiranje i otklanjanje kvarova na elektroinstalacijama i električnoj opremi. Prepoznaje uzroke kvarova i odstupanja od tehničke dokumentacije na elektroinstalacijama i zaštitnim sistemima. Koristi odgovarajući alat, mjernu opremu i zaštitna sredstva prilikom intervencija na elektroinstalacijama. Poštuje propise zaštite na radu, tehničke standarde i interne procedure prilikom održavanja i popravki.

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

		Ažurira evidenciju o održavanju elektroinstalacija i izvršenim servisnim zahvatima. Predlaže mjere unapređenja sigurnosti, pouzdanosti i efikasnosti elektroinstalacija. Učestvuje u planiranju preventivnog održavanja elektroinstalacija i električne opreme. Obavlja radove održavanja i popravki u skladu s radnim nalogom, tehničkim zahtjevima i rokovima.
2.1.10. Komunikacija	2.1.10.1. Komunikacija sa kolegama, nadređenima i rukovodiocima radova radi usklađenog izvođenja elektroinstalaterskih poslova. 2.1.10.2. Razmjena informacija sa klijentima i investitorima u vezi s realizacijom radova, tehničkim zahtjevima i rokovima. 2.1.10.3. Koordinacija aktivnosti sa projektantima, nadzornim organima i podizvođačima u skladu s projektnom dokumentacijom. 2.1.10.4. Održavanje kontakta s institucijama, dobavljačima i poslovnim saradnicima u vezi s organizacijom i realizacijom radova. 2.1.10.5. Učešće u timskim sastancima i aktivnostima projektne koordinacije.	Komunicira sa kolegama, nadređenima i rukovodiocima radova radi efikasnog i usklađenog izvršavanja elektroinstalaterskih poslova. Komunicira sa klijentima i investitorima o toku realizacije radova, tehničkim zahtjevima i rokovima izvođenja. Koordinira aktivnosti sa projektantima, nadzornim organima i podizvođačima u skladu s projektnom dokumentacijom i planom rada. Sarađuje s institucijama, dobavljačima i poslovnim saradnicima u vezi s nabavkom materijala, tehničkim rješenjima i organizacijom posla. Učestvuje u timskim sastancima i aktivnostima projektne koordinacije radi razmjene informacija i rješavanja operativnih pitanja. Objašnjava tehnička rješenja i status radova relevantnim učesnicima u procesu izvođenja.

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

		Poštuje pravila profesionalne komunikacije i hijerarhiju odgovornosti u radnom okruženju.
2.1.11. Očuvanje zdravlja i životne sredine	2.1.11.1. Primjena propisanih mjera zaštite zdravlja i sigurnosti rada. 2.1.11.2. Upotreba i provjera zaštitne opreme i sredstava (odjeća, rukavice, zaštitne cipele, šljem, naočale). 2.1.11.3. Provjera ispravnosti alata, uređaja i opreme prije i tokom rada. 2.1.11.4. Održavanje higijene, sigurnosti i ekoloških standarda na radnom mjestu. 2.1.11.5. Primjena mjera zaštite životne sredine, uključujući pravilnu reciklažu i odlaganje otpada. 2.1.11.6. Praćenje i provođenje protivpožarnih i sigurnosnih procedura.	Primjenjuje propisane mjere zaštite zdravlja i sigurnosti na radu tokom izvođenja elektroinstalaterskih poslova. Koristi ličnu zaštitnu opremu i sredstva (radnu odjeću, rukavice, zaštitne cipele, šljem i zaštitne naočale) u skladu sa standardima i procjenom rizika. Provjerava ispravnost lične zaštitne opreme, alata, uređaja i opreme prije i tokom rada. Poštuje pravila higijene, sigurnosti i ekološke standarde na radnom mjestu. Osigurava primjenu mjera zaštite životne sredine, uključujući pravilno razvrstavanje, reciklažu i odlaganje otpada. Prati i primjenjuje protivpožarne i sigurnosne procedure u skladu s važećim propisima. Prepoznaje potencijalne rizike po zdravlje, sigurnost i životnu sredinu i predlaže mjere za njihovo smanjenje. Učestvuje u sprovođenju preventivnih mjera zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša na radnom mjestu.
2.2 Poželjni stavovi relevantni za obavljanje zanimanje	Elektroinstalater mora posjedovati dobru fizičku kondiciju, izdržljivost i spretnost ruku, jer posao često uključuje rad u zahtjevnim uslovima — na visini, u buci i ograničenom prostoru. Neophodne su dobra motorika, koordinacija pokreta, preciznost, odličan vid (uključujući razlikovanje boja) i brza reakcija u složenim situacijama. Od ličnih osobina ističu se:	

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

	Odgovornost i pouzdanost – svjestan rizika rada pod naponom i na visini, dosljedno poštuje sigurnosne protokole i preuzima odgovornost za kvalitet i sigurnost izvedenih radova. Preciznost i pažnja – usmjeren na tačnost mjerenja, čistoću instalacija i uredno vođenje tehničke dokumentacije. Profesionalna etičnost – čuva povjerljivost podataka, poštuje kolege, korisnike i imovinu poslodavca. Analitičnost i tehnička radoznalost – pristupa problemima metodično, koristi podatke i logičko rasuđivanje u pronalaženju rješenja. Samoinicijativnost i spremnost na preuzimanje odgovornosti – reaguje proaktivno u situacijama kada su potrebne brze i tehnički ispravne odluke. Orijentisanost na kvalitet i stalno unapređenje – teži stalnom poboljšanju rezultata, uči iz grešaka i prihvata sugestije. Timski duh i komunikativnost – saraduje konstruktivno s inženjerima, kolegama, učenicima i klijentima; prenosi informacije jasno i s poštovanjem. Sigurnosna i ekološka svijest – promišljeno koristi resurse, vodi računa o energetskej efikasnosti i zaštiti okoliša. Spremnost na kontinuirano učenje i prilagođavanje novim tehnologijama – prihvata promjene i aktivno prati tehnički razvoj struke. Otvorenost i prilagodljivost – pokazuje spremnost na saradnju i učenje u različitim kulturnim i profesionalnim okruženjima.
3 Utemeljenost zanimanja i područja zapošljavanja	
3.1 Strateška, sektorska i analitička utemeljenost na tržištu rada	Izrada standarda temelji se na prethodno utvrđenim potrebama, identifikovanim kroz projektne aktivnosti
3.2 Područja zapošljavanja i potrebe tržišta rada	Zanimanje elektroinstalater spada među najtraženija stručna zanimanja na tržištu rada. Potražnja za kvalifikovanim radnicima ovog profila veća je od ponude, a trendovi pokazuju da će se potreba za njima i dalje povećavati, posebno zbog ubrzanog tehnološkog razvoja, rasta građevinskog sektora i uvođenja novih energetskih rješenja (npr. solarni sistemi, pametne instalacije, automatizacija objekata). Osobe ovog profila se najčešće zapošljavaju u: • firmama koje izvode elektroinstalacione radove jake i slabe struje, • građevinskim firmama koje imaju vlastite elektro timove, • proizvodnim i industrijskim pogonima u službama održavanja električnih sistema i opreme, • komunalnim i javnim preduzećima, gdje rade na održavanju javne rasvjete, signalizacije i instalacija u javnim objektima,

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

	• specijaliziranim firmama za instalaciju sistema slabe struje, alarmnih i sigurnosnih sistema, te u sektoru obnovljivih izvora energije (solarni paneli, vjetroturbine), • prodavnicama elektromaterijala i servisnim radionicama, • te kao samostalni obrtnici koji nude elektroinstalaterske usluge na tržištu. Zbog stalne primjene novih tehnologija i digitalizacije procesa, u narednih nekoliko godina očekuju se promjene u alatima, softverima i metodama rada, ali ne i smanjenje potrebe za ovim profilom – naprotiv, uloga elektroinstalatera biće još značajnija u sistemima pametnih zgrada i energetske efikasne rješenja (fotonaponskih sistema).
4 Osiguranje kvaliteta	
4.1 Članovi radne grupe	Asmir Hadžić, vlasnik, obrtnička radnja "ASKO" Sarajevo Panto Milošević, spoljni saradnik, CONRAM d.o.o. Brčko Fadil Begović, direktor, SV Energija d.o.o. Tešanj Aida Ivčev, Udruženje poslodavaca Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
4.2 Poslovni subjekti koji su dostavili popunjene upitnike o profilu zanimanja	BHRT, Sarajevo Obrtnička radnja ASKO, Sarajevo CONRAM d.o.o, Brčko Elektrovod d.o.o. Cazin EMT SOLAR d.o.o., Bosanska Krupa ENERGO SISTEM d.o.o. Brčko Obrtnička radnja SMARTTECH, Sarajevo SV Energija d.o.o., Tešanj Toplana d.d., Tešanj
4.3 Predlagači	Upravni odbor projekta
4.3 Web-stranica i broj službenog glasnika sa odlukom o usvajanju standarda zanimanja objavljena	
4.4 Prijedlog roka važenja standarda zanimanja za potrebe izrade standarda kvalifikacija	Tri do pet godina, uz obaveznu periodičnu provjeru nakon treće godine. U slučaju djelimičnih promjena u tehnologijama rada, organizaciji posla ili radnim procesima, moguće je izvršiti ažuriranje samo pojedinih ključnih poslova, bez ponovne izrade cjelokupnog standarda zanimanja, uz obaveznu stručnu provjeru i potvrđivanje revidiranog dijela
5 Dodatne informacije	
5.1 Zakoni i propisi koji uređuju uslove za obavljanje zanimanja.	Rad elektroinstalatera u Bosni i Hercegovini regulisan je nizom zakona, pravilnika, standarda i licenci koji definišu sigurnosne, tehničke i profesionalne uslove za obavljanje poslova u elektrotehničkoj oblasti. Ključni propisi uključuju Zakon o radu, Zakon o zaštiti na radu, Zakon o zaštiti od

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

	požara, te Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju električne energije i druge pravilnike o sigurnosti na radu donijete na nivou entiteta i Brčko distrikta. Pored zakonskih propisa, u primjeni su i tehnički standardi za izvođenje elektroinstalacija, kao i licence koje izdaju nadležne institucije (za izvođenje, nadzor, reviziju i projektovanje elektro radova). Za određene poslove potrebna je i stručna osposobljenost, te po potrebi certifikati o obuci ili ovlaštenja proizvođača opreme za montažu i korištenje. U okviru projektne dokumentacije, u svrhu obavljanja elektroinstalaterskih radova, obavezno se navode svi relevantni zakoni, pravilnici i standardi koji se moraju primjenjivati tokom realizacije radova.
5.2 Tipično radno okruženje i uslovi rada	Rad elektroinstalatera odvija se pretežno na terenu, unutar objekata, na parcelama ili u radionicama kada je potrebna dodatna priprema ili popravka opreme koja se ne može obaviti direktno na terenu. Posao ponekad zahtijeva rad na visini, korištenje ljestava, skela ili drugih konstrukcija, kao i rad u neugodnim položajima i izloženost buci, prašini i vremenskim utjecajima. Rad se uglavnom izvodi u standardnom radnom vremenu od 40 sati sedmično, uz mogućnost povremenog rada u smjenama ili produženog radnog vremena prema zadacima i rokovima. Elektroinstalater mora pridržavati se propisanih mjera zaštite na radu i protivpožarnih mjera, koristiti ličnu zaštitnu opremu i poštovati sigurnosne procedure kako bi se smanjili rizici od udara električne struje, padova, povreda pri radu s alatima i drugih potencijalnih nesreća. Posao zahtijeva dobro tjelesno stanje, dobar vid (na blizinu i daljinu), sposobnost razlikovanja boja, spretne ruke i koordinaciju pokreta s vidnim podacima. Kontraindikacije za rad uključuju oštećenja vida, gubitak stereovida, gluhoću ili težu naglušost, te hronične poremećaje koji ugrožavaju funkciju mišićno-koštanog sistema, srčano-krvnog ili dišnog sistema, ravnotežu ili svijest.
5.3 Srodna zanimanja	Zanimanje elektroinstalater usko je povezano sa velikim brojem drugih profila u građevinarstvu i tehničkim strukama, jer realizacija elektroinstalacija zahtijeva stalnu koordinaciju i timski rad. Elektroinstalateri horizontalno sarađuju sa vodoinstalaterima, monterima grijanja, klimatizacije i ventilacije, kao i sa zidarima, tesarima, keramičarima i

Podrška EU poboljšanoj kvaliteti strukovnog obrazovanja (EU za obrazovanje i zapošljavanje)

	rigipserima. Ova saradnja je neophodna kako bi se instalacije svih sistema (električnih, vodovodnih, toplovodnih i ventilacionih) pravilno uskladile u prostoru. Vertikalno su povezani sa građevinskim tehničarima, inženjerima elektrotehnike, mašinskim inženjerima, arhitektima, projektantima, nadzorom i projektnim menadžerima u građevini. Ove veze omogućavaju usklađivanje elektroinstalaterskih radova sa projektno-tehničkom dokumentacijom i građevinskim planom. Na gradilištima elektroinstalateri čine važan dio tima koji omogućuje realizaciju projekta gdje direktno utiče na završne faze i funkcionalnost objekta. Napomena: <i>Obavezna je izrada profila sektora i definisanje horizontalne i vertikalne povezanosti zanimanja radi usklađivanja kvalifikacija i standarda u okviru elektroinstalacionog područja rada.</i>
5.5 Specifični zahtjevi	Redovni zdravstveni pregledi u skladu s propisima o zaštiti zdravlja radnika; odgovarajuće licence/ovlaštenja za rad na naponskim instalacijama i izvođenje ispitivanja; posebne dozvole za rad u postrojenjima i na visini, u skladu s pravilima operatora i propisima o zaštiti na radu; sigurnosne provjere i poštivanje internih pravila pristupa objektima i postrojenjima.
6 Provjera i potvrđivanje standarda zanimanja	STRABAG d.o.o., 02.02.2026.